

EDIČNÍ ŘADA ZÁKLADNÍ FILOSOFICKÉ TEXTY

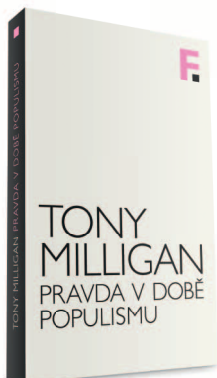
Georg Wilhelm Friedrich Hegel / **Fenomenologie ducha**

Dílo, koncipované Hegelem jako úvod do systému a současně jako filosofické ospravedlnění systému, přerostlo v neopakovatelný výklad systému samého. Ovlivnilo evropské duchovní dějiny a filosofické poznání v řadě jeho oblastí. Jeho nový překlad se opírá o akademické vydání a přejímá z něho rozsáhlé poznámky, které odkazují na filosofický, vědecký a literární kontext Hegelových myšlenek a přinášejí také odkazy na věcně související místa v textu. Vznikl ve snaze dostát současným nárokům na vydávání klasických děl a pokročilejšímu stavu bádání.

500. publikace nakladatelství. Překlad Jan Kuneš a Milan Sobotka. Druhé čtvrtletí.

Již vyšlo: Edmund Husserl / **Formální a transcendentální logika**

Johann Gottlieb Fichte / **O pojmu vědosloví. Druhý úvod do vědosloví. Pokus o nové podání vědosloví**

DNEŠNÍ SVĚT

Tony Milligan/ **Pravda v době populismu**

Kniha předkládá argument, že odpovědnost vůči pravdě bychom ani ve sféře politiky neměli odsunout stranou. Pojmy pravdy a pravdivosti jsou nicméně velmi složitě. Nejde o prostou pravdomluvnost bez ohledu na důsledky; pojem pravdy se v různých kontextech chová různě, politikou počínaje a každodenním životem konče. Kniha analyzuje tato témata v souvislosti se současnými politickými změnami. Naznačuje, že současná éra není érou „post-pravdy“ v politice, nýbrž érou stále hybridnější demokracie.

Překlad Alžběta Vargová. Třetí čtvrtletí.

Již vyšlo: James Garvey / **Etika klimatické změny**. Co je a co není správné ve světě, který se otepluje
Martha C. Nussbaumová / **Ne pro zisk**. Proč demokracie potřebuje humanitní vědy

Thomas Allmer / **Kritická teorie a sociální média.** Mezi emancipací a komodifikací

Kniha se zaměřuje na aktuální problematiku sociálních médií z hlediska kritické teorie společnosti. Ukazuje jak limity, tak emancipační potenciál sociálních médií ve vztahu k novým výzvám společnosti a technologií. Toto globální digitální prostředí přitom analyzuje vzhledem k možnostem komunikace a společně sdíleného prostoru sítí. Kniha je vhodná především pro zájemce o sociální, ekonomickou a politickou teorii a filosofii, sociologii a mediální studia.

Překlad Miluš Kotišová. Druhé čtvrtletí.

Miroslav Pauza / **Idea strukturální demokracie.**

Politická filosofie na principu respektu k řádu skutečnosti

Kniha se věnuje ideji strukturální demokracie z hlediska politické filosofie. Jejím stěžejním motivem je komparace dvou soustav: politické koncepce T. G. Masaryka a sociální a politické koncepce zakladatele české funkcionalistické, strukturální filosofie Josefa Ludvíka Fischera. Tato komparace je vysvětlována v souvislostech západních a českých politických filosofických koncepcí, literární kritiky a literatury.

Třetí čtvrtletí.

Již vyšlo: Axel Honneth / **Právo svobody.** Nárys demokratické mravnosti

Muhammad 'Ábid Al-Džábirí / **Kritika arabského rozumu.** Úvod

STUDIE A PRAMENY K DĚJINÁM MYŠLENÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Lenka Řezníková / **Ad majorem evidentiam.**

Literární reprezentace „zřejmého“ v textech

J. A. Komenského

Kniha se věnuje pojmu „evidence“ v textech J. A. Komenského. Chápe jej jako znak kulturní konstelace, v níž se protnulý hluboké gnozeologické transformace se zásadními transformacemi v oblasti literární kultury. Na jedné straně pojem již ze své definice (videre = vidět) odkazoval k vidění jako základnímu gnozeologickému principu poznání. Na straně druhé však zůstával klasickou rétorickou kategorií, s jejíž pomocí mohl autor vytvářet působivou iluzi. Jednotlivé kapitoly ukazují, jak s pojmem „evidence“ operoval sám Komenský.

První čtvrtletí.

Eliška Poláčková / **Teatralita středověké literatury doby lucemburské**

Publikace je příspěvkem k diskusi, jakým způsobem je možné zkoumat performativní aspekty středověké literatury. Otázka je pojednána na základě kontextuálního studia bohemikální literatury 14. století. V první části jsou události, při kterých typicky docházelo k performování textů, analyzovány prostřednictvím teatrologického metodologického aparátu. Případové studie ve druhé části knihy pak naznačují nejrůznější podoby interakce literárního textu s ostatními složkami performativního tvaru.

Druhé čtvrtletí.

Vítězslav Gardavský / **Anděl na hrotu meče**

Český filosof Vítězslav Gardavský pracoval na knize v obtížných pracovních podmínkách během let 1972–1975, kdy mu bylo zapovězeno působit v oboru. Gardavský zde sice navazuje na řadu motivů ze svých předchozích dvou knih (*Bůh není zcela mrtve, Naděje ze skepse*), nicméně současně rozvíjí, na příkladu starozákonního proroka Jeremiáše, zcela původní úvahy, v nichž se pokouší rehabilitovat „proroka“ – a to nikoli jako osobnost, ale daleko spíše v jeho společenské funkci sociálního kritika. Vydání se opírá o strojopisnou i rukopisnou verzi Gardavského knihy.

Čtvrté čtvrtletí.

Již vyšlo: Ivan Landa, Jan Mervart a kol. / **Imaginace a forma**. Mezi estetickým formalismem a filosofií emancipace. Studie Josefu Zumrovi

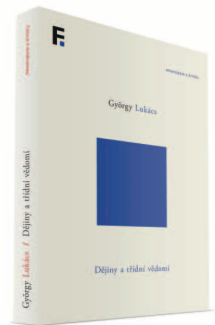
Lenka Řezníková, Vladimír Urbánek (eds.) / **Ex definitione**. Pansofické pojmy J. A. Komenského a jejich dobové kontexty. Studie Martinu Steinerovi

EMANCIPACE A KRITIKA

György Lukács / **Dějiny a třídní vědomí**

Kniha je souborem volně navazujících esejů maďarského marxistického filosofa Györgyho Lukáče, které sepsal v letech 1919 až 1921, když byl po pádu Maďarské republiky rad nucen žít v exilu. Jednotlivé eseje spojují dva motivy. Jednak snaha objasnit metodologické jádro marxismu jako teorii společnosti a dějin a jednak pokus o rozvržení teorie kolektivní akce, jejíž krajní podobou je revoluce. Český překlad Lukáčovy knihy pořídil koncem 60. let minulého století Lubomír Sochor, poprvé však vychází až nyní.

Překlad Lubomír Sochor. Třetí čtvrtletí.

Herbert Marcuse / **Erós a civilizace**

Německo-americký filosof rozvíjející kritickou teorii frankfurtské školy ve své knize *Erós a civilizace* (1955) zásadně přispěl k diskusím o smysluplnosti tzv. freudo-marxismu. Témata, koncepty a metody freudovské psychoanalýzy se pokusil skloubit s Marxovým projektem kriticky zaměřené filosofie. Dvojímu konceptuálnímu ohnisku u Marcuseho odpovídá podvojnost politického apelu: změnit svět, proměnit život. Plánované vydání českého překladu Lubomíra Sochora znemožnily politické okolnosti po roce 1968, kniha tak vychází až nyní.

Překlad Lubomír Sochor. Čtvrté čtvrtletí.

Již vyšlo: Ondřej Lánský, Lubomír Sochor (eds.) / **Materiály k teorii elit a k její kritice**.

Od klasiků do sedmdesátých let 20. století

G. M. Tamás / **K filosofii socialismu**

KONTRADIKCE

Joseph Grim Feinberg a kol. (eds.)

Kontradikce. Časopis pro kritické myšlení 2018/1

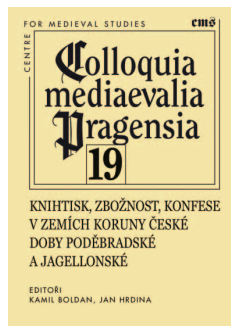
Contradictions. A Journal for Critical Thought 2018/2

Tato dvojjazyčná ročenka je médiem věnovaným odbornému bádání a diskusím o dějinách a současnosti kritického sociálního myšlení ve střední a východní Evropě, jakož i o „postkomunistické“

situaci v dalších částech světa, které ovlivnil pád vlád komunistických stran. Vychází druhý ročník s texty N. Pepperellové o Lukácsovi, D. Swaina o rawlsovských teoriích spravedlnosti, P. Steinera o Havlovi, N. Nesbitta o Deleuzovi a hudbě, V. Effenbergera o poezii, H. Marcuseho o estetice a A. Badioua o komunismu.

První čtvrtletí.

COLLOQUIA MEDIAEVALIA PRAGENSIA

Kamil Boldan, Jan Hrdina (eds.) / **Colloquia mediaevalia Pragensia 19.** Knihtisk, zbožnost, konfese v zemích Koruny české doby poděbradské a jagellonské

Sedmero příspěvků nahlíží na osudy knihtisku v zemích Koruny české od konce 60. let 15. století. Autoři sledují rozdílné využití nového typografického média v komunikaci, církevní správě, liturgickém provozu nebo devoční praxi dominantní utrakvistické i menšinové katolické konfese, s přihlédnutím k polemikám s Jednotou bratrskou a raně reformační publicistikou. Jejich sondy zůstávají obraz utrakvismu, který si až do 20. let 16. století udržoval od tištěných novinek jistý odstup, na rozdíl od receptivnějšího prostředí katolické církve.

První čtvrtletí.

Michaela Antonín Malaníková, Beata Mozejko, Martin Nodl (eds.) /

Colloquia mediaevalia Pragensia 20. Středověké město

Soubor studií je věnován problematice sociálních aspektů života středověkého města. Čestí a polští mediévisté se v nich zamýšlejí nad fenomény předměstí, emigrace, sociální integrace, konfliktů mezi měšťany navzájem i mezi měšťany a jejich vrchností, konfesionálních poměrů ve městech, kariér nastupujících městských elit či dopadů zavádění účetních systémů do městského i rodinného podnikatelského hospodaření.

Druhé čtvrtletí.

Ivana Boháčová, Petr Sommer (eds.) / **Colloquia mediaevalia Pragensia 21.**

Stát a regnum ve středověkých Čechách

Sborník referátů přednesených na konferenci v Žatci roku 2013 je reakcí na soudobou mezinárodní diskusi o pojmu „stát“. Ten byl vytlačen ve prospěch modelu středověkého regna (Herrschaft), nicméně ne zcela uspokojivě. Texty se soustředí na formy raně středověké vlády, podoby centrálních lokalit, o něž se tato vláda opírala, i na prohlubující se strukturaci společnosti, díky níž se regnum zrodilo a jejímž odrazem na druhé straně společnost byla.

Druhé čtvrtletí.

FONTES RERUM BOHEMICARUM

Alena M. Černá, Petr Čornej, Markéta Klosová (eds.)

Staré letopisy české. Východočeská větev a některé související texty

Druhý svazek edice rozsáhlého analistického a kronikářského souboru, označovaného od časů F. Palackého názvem *Staré letopisy české*, vychází v rámci obnovené řady *Fontes rerum Bohemiarum*. Obsahuje šest textů, které v různé míře prozrazují sepětí s východočeskými husitskými analýzami, jejichž původní podoba se dochovala pouze fragmentárně. Principy, jimiž se vydání řídí, vycházejí z komplexního chápání Letopisů jako jazykové, literární a historické entity.

První čtvrtletí.

Petr Hlaváček a kol. / **Kořeny františkánské tradice**

Svazek mapuje vývoj františkánství ve 13.–18. století, zejména dialog s řádovou tradicí ve filosofickém, teologickém, církevně-politickém a kulturním kontextu. Zvláštní pozornost je zaměřena na českou situaci a její interakci v rámci řádu sv. Františka i ve vztahu k „alterité“ mimo tehdejší křesťanský Západ.

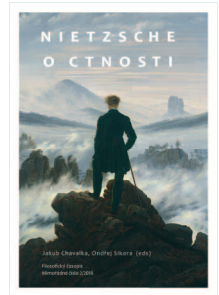
Čtvrté čtvrtletí.

MIMOŘÁDNÁ ČÍSLA FILOSOFICKÉHO ČASOPISU

Jakub Chavalka, Ondřej Sikora (eds.) / **Nietzsche o ctnosti**

Předkládaný svazek je věnován vrcholné fázi Nietzscheho myšlení zahrnující v první řadě knihu *Tak pravil Zarathustra*. Společným tématem jednotlivých studií je motiv ctnosti, který obvykle stojí ve stínu atraktivnějších témat. Společnou snahou autorů je poukázat na centrální roli tohoto motivu a interpretovat jej v rámci *Zarathustry* a okolních textů zachycujících „poledne“ Nietzscheho myšlení. Vedle imanentně zarathustrovských studií svazek přináší stati dialogické, v nichž je motiv ctnosti zkoumán v rozhovorech s dalšími mysliteli.

První čtvrtletí.

Jan Makovský (ed.) / **Leibniz et leibnizianismes**

Univerzální vliv Leibnizova myšlení na další dějiny filosofie může vést k zanedbání otázky po způsobu jeho šíření a přejímání. Existuje něco jako leibnizianismus? Lze tu klást nějakou kontinuitu, která by umožňovala uchopit i vlastní divergence? Stati jsou věnovány napětí mezi pojmem přírody a možnostmi analýzy nekonečna, uchopení času a perspektivy mezi Leibnizem, Kantem a Heideggerem, deskriptivní metafyzice a rozporu mezi Leibnizem historickým a Leibnizem „ideálním“. Autory jsou odborníci z Kanady, Francie a střední Evropy.

Ve francouzském jazyce. Čtvrté čtvrtletí.

ACTA COMENIANA

Vladimír Urbánek, Lucie Storchová (eds.)

Acta Comeniana 31

Nový svazek Acta Comeniana č. 31 (ročník LV) přináší šest studií k tématům Komenského a Baconova projektu reformy vědění, vztahu Komenského projektu univerzálního jazyka k dílu Marina Mercennena, představ o reformě metody poznání u Heinricha Khunratha, spisu Summovník Jana Augusty a emblematických reprezentací v katolických kázáních českých autorů v letech 1698–1728. Otištěna je rovněž edice neznámé korespondence J. A. Komenského s utrechtským duchovním Johannem van Almeloovenem a průvodní studie.

Druhé čtvrtletí.

NUMISMATICKÉ SBORNÍKY

Jiří Militký (ed.) / **Numismatický sborník 31/2, 32/1**

Již od roku 2006 připravuje editor Jiří Militký k vydání sborník pro milovníky numismatiky a archeologie. Také v letošním roce vyjdou další čísla numismatických sborníků, které přinesou řadu za-

jímavých studií o nalezených mincích nejen z domácích, ale i sousedních evropských lokalit. Texty se vždy pokouší zařadit nález do kontextu známých skutečností a porovnat nalezené mince s již popsanými příbuznými exempláři.

První čtvrtletí.

PUBLIKACE MIMO EDIČNÍ ŘADY

Marek Feigl / **Sartrův ateismus**

Jean-Paul Sartre (1905–1980) bývá definován jako představitel ateistického existencialismu. Předložená práce se zabývá zejména čtyřmi filosofickými texty, v nichž se autor pokouší postihnout filosofickou relevanci ateismu, jeho vývoj od fenomenologických souvislostí *Bytí a nicoty* (1943) přes kladení problému do roviny praxeologie a etiky v přednášce *Existencialismus je humanismus* (1945) a Sartrův záměr inspirovat zdůvodnění ateismu interpretací Descartových filosofických koncepcí (*Karzeziánská svoboda*, 1946).

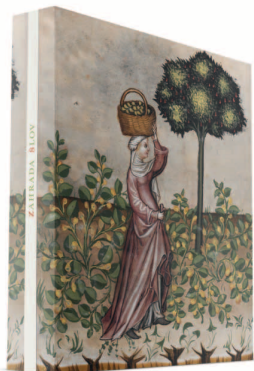
První čtvrtletí.

Miloslav Bednář (ed.) / **Idea dějin a Palacký jako myslitel.** Soubor textů

Význam Františka Palackého pro moderní české filosofické myšlení a zrod moderních českých dějin lze jen stěží přecenit. Byl to on, kdo svým dílem a politickým působením vytyčil půdorys českého národního obrození, které zásadně ovlivnilo následující průběh českých dějin. Workshop Filosofického a Historického ústavu AV ČR *Idea dějin a Palacký jako myslitel* se v roce 2016 uskutečnil také jako připomenutí 140. výročí úmrtí Františka Palackého. Jednotlivé texty v této publikaci představují rozšířenou verzi většiny příspěvků, jež na workshopu zazněly.

První čtvrtletí.

Julie Černá, Barbora Kocánová, Pavel Nývlt (eds.) **Zahrada slov.** Ad honorem Zuzana Silagiová

Sborník byl sestaven u příležitosti životního jubilea PhDr. Zuzany Silagiové, vynikající editorky a významné badatelky v oboru středolatinšské lexikografie a dějin botaniky. Svazek obsahuje úvodní laudatio z pera prof. Pavla Spunara, po němž následuje kompletní bibliografie dr. Silagiové. Jádrem sborníku tvoří devatenáct dosud nepublikovaných odborných příspěvků, které se věnují široké škále témat souvisejících s latinským a řeckým jazykem, literaturou a kulturou od antiky po současnost, s důrazem na recepci klasických témat v českém prostředí.

První čtvrtletí.

Josef Kuře / **Prospektivní bioetika.**

Studie ke konceptu etiky biomedicínských technologií

Studie analyzuje hlavní proudy současné bioetiky s ohledem na časovost a budoucnost. Hodnotí, jak bioetika odpovídá na výzvy biomedicíny. Zkoumá potenciál, který mají přístupy bioetiky pro etiku primárně zaměřenou na budoucnost. Na základě provedené analýzy pak navrhuje koncept prospektivní bioetiky, tedy do budoucnosti zaměřené etické reflexe biomedicíny a biotechnologií.

Druhé čtvrtletí.

Vít Punčochář / **Paradoxy klasické logiky.** Filosofie a logika hypotetických vět

V průběhu 19. století v dílech několika autorů, především však Gottloba Fregeho, postupně vykrystalizoval systém, který odpovídá na otázku: Jaké jsou základní principy správného logického usuzování? Dnes je tento systém známý jako klasická logika, tvořící obsah základních kurzů logiky na humanitních i technických oborech po celém světě. Nicméně aplikujeme-li ji na běžný jazyk, vynořuje se řada problematických, téměř paradoxních aspektů tohoto systému. A právě na ty, které souvisejí s hypotetickými větami, se kniha zaměřuje.

Druhé čtvrtletí.

Ťiang Čching / **Konfuciánský ústavní systém**

Ťiang Čching (Jiang Qing), současný neoriginálnější čínský konfuciánský politický filosof, představuje v knize svoji komplexní teorii vládnutí založeného na třech zdrojích politické legitimacy. Přitom odvozuje a obhajuje návrh trojčlenného parlamentu, který by nejlépe reprezentoval konfuciánský politický ideál.

Překlad Milan Kreuzzieger, Sue Nguyen, Jan Rovenský. Druhé čtvrtletí.

Jan Černý / **Jevení a spása.** Subjektivita v materiální fenomenologii Michela Henryho

Rukopis představuje fenomenologickou filosofii Michela Henryho (1922–2002), přičemž důraz je kladen na jeho poslední tři knihy, které konstruují paralelu mezi Henryho „materiální fenomenologií“ a duchem křesťanských, především novozákonních textů. Zkoumá jak obecné pojetí subjektivity v materiální fenomenologii, tak konkrétní pojetí božského a lidského subjektu v křesťanské Henryho triologii. Jde o první českou monografii věnovanou dílu tohoto francouzského myslitele.

Druhé čtvrtletí.

Johann Peter Cerroni / **Spisovatelé království českého.** Díl II.: C–D

Slovníkem spisovatelů království českého Scriptorum Regni Bohemiae, jehož autorem byl moravský zemský úředník, historik a sběratel Johann Peter Cerroni (1753–1826), vrcholil několik desítek let trvající snahy řady učenců druhé poloviny 18. století postihnout dějiny vzdělanosti českého státu. Cerroni do slovníku zařadil všechny jemu známé vzdělance Českého království. Na zpracování hesel se podíleli latinisté, germanisté, bohemisté a hebraista, kteří edici opatřili textově-kritickým aparátem, výkladovými poznámkami a přeložili latinské biogramy učenců do češtiny.

Druhé čtvrtletí.

Jan Mervart (ed.) / **Karel Kosík.**

Metoda, kultura a politika.

Eseje a články z let 1955–1969. Sebrané spisy, sv. 4.

Řada Sebraných spisů Karla Kosíka bude otevřena vydáním čtvrtého svazku, který nese název *Metoda, kultura a politika. Eseje a články z let 1955–1969*. Jedná se o eseje a jiné texty, jež se věnují vymezování metody marxistické filosofie, kultury a literatury, jejichž prostřednictvím tehdy Kosík vstupoval do veřejných i odborných diskusí. Kosíkovy texty přibližují myšlení tzv. marxistického humanismu, současně dovolují představit Kosíka jakožto veřejného intelektuála vyjadřujícího se k obecným otázkám lidské existence i palčivým tématům jeho současnosti, z nichž mnohé jsou aktuální i dnes.

Druhé čtvrtletí.

Ivan Landa, Jan Mervart, Václav Tomek (eds.) / **Karel Kosík.**

Česká radikální demokracie. Sebrané spisy, sv. 2.

Další ze svazků Sebraných spisů Karla Kosíka přináší nové vydání knihy *Česká radikální demokracie* (1. vyd. 1958). Kosík se v knize věnuje politickému myšlení českých radikálních demokratů z poloviny

19. století. Zasaduje je do celoevropských souvislostí a dokládá, že např. Emanuel Arnold, Karel Sabina či Karel Sladkovský přišli se specifickým politickým programem kladoucím důraz na sociální práva. Dále ukazuje, že šlo o důležitý myšlenkový směr, jenž se utvářel pod vlivem utopického socialismu, mladohegelianství nebo francouzského materialismu.

Třetí čtvrtletí.

John Holmwood, Jan Balon (eds.) / **Sociologie, veřejnost, politika**

Kniha představuje výběr z textů významného britského sociálního teoretika. Jejím cílem je vyjádřit se k současným proměnám sociálních věd, především ve vztahu k otázce jejich veřejné relevance. Kniha obsahuje jak texty, které se zaměřují na intelektuální problémy charakteristické pro vývoj sociálních věd v posledních desetiletích, tak i konkrétní institucionální analýzy proměn současné akademické kultury.

Třetí čtvrtletí.

Wendy Drozenová, Vojtěch Šimek a kol. / **Reflexe nad filosofií Hanse Jonase**

Soubor textů německých, českých a slovenských autorů je věnován jednomu z nejvýznamnějších filosofů 20. století. Jeho dílo je zde nahlíženo se zřetelem k různým tématům: ohlédnutí za Jonasovým dílem ve světle dnešních problémů, Jonasovo pojetí přírody a z něj vycházející pojetí člověka, metafyzické ukotvení hodnot, které je základem pro Jonasovu etiku techniky a s ní související kritiku utopické víry v pokrok. Rozboru Jonasova klíčového pojmu odpovědnosti jsou věnovány tři staťe. Závěrečná kapitola vyzdvihuje význam a vliv Jonasovy etiky.

Třetí čtvrtletí.

Martin Nodl / **Počátky Jednoty bratrské**

Kniha je věnována dějinám tohoto náboženského společenství v druhé polovině 15. století. Autor ukazuje, že interpretace počátků byla ovlivněna bratrskou pamětí. V ní byl formulován svébytný příběh, jenž se však již od konce 15. století výrazně odchyloval od reality. Stejně tak, ačkoli Jednota bratrská byla hlasatelkou náboženské tolerance vůči vlastnímu společenství, ve vztahu k utrakvistu a katolictví byla náboženským netolerantním, zakládajícím si na své výlučnosti. To vedlo k vzájemným střetům s utrakvistickým i katolickým táborem.

Čtvrté čtvrtletí.

Antonín Novák (ed.) / **Traktáty a receptáře.**

Výtvarné techniky středověku, renesance a baroka

Publikace zpřístupňuje základní prameny k výtvarným technologiím a postupům užívaným pro umělecká díla v minulosti, rozptýlené v málo dostupných, většinou cizojazyčných publikacích. Zahrnuje celkem 36 samostatných textů, které jsou řazeny chronologicky a sahají do období od 8. do počátku 18. století. Kniha je určena širší odborné veřejnosti, i proto jsou jednotlivé recepty v nutných případech doplněny krátkými vysvětlivkami nebo komentáři; za příslušnými odstavci jsou pak umístěny odkazy na recepty a popisy obdobného charakteru.

Překlad Antonín Novák. Čtvrté čtvrtletí.

Nakladatelství Filosofia

Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i.

Jilská 1, 110 00 Praha 1

filosofia@flu.cas.cz

filosofia.flu.cas.cz

facebook.com/nakladatelstvfilosofia

Přejeme příjemnou četbu!